

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету педагогіки і
психології

Олефіренко Т.О.

(підпис)

« ____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Вибіркової навчальної дисципліни

"Основи корекційної педагогіки і психології"

(назвадисципліни)

освітнього рівня **Бакалавр**

(бакалавр/магістр)

галузі знань **01 – Освіта / Педагогіка**

(шифр і назвагалузізнань)

спеціальності **013 – Початкова освіта**

(код і назваспеціальності)

Шифр за навчальним планом **ВВ1.4**

Київ 2021

затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова « ____ »
_____ 20 ____ року, протокол № ____ .

Розробники програми: доктор педагогічних наук, професор Матвієнко О.В.

**Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки і методики початкового навчання**

« 31 » серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Матвієнко О.В.

(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ1.4

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Форми та Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Кількість кредитів -3		Форми навчання : інтерактивні лекції, семінарські та практичні заняття, круглі столи, дебати. Методи навчання: інтерактивні методи, інформаційні технології, ігрові методи, метод моделювання, метод проектів.
Спеціальність 01010 Початкова освіта	Загальна кількість годин - 90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень «Бакалавр»	Лекції:		
	13		
	Семінарські (практичні) заняття:		
Нормативна	20		
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 1			
	Індивідуальна робота:		
Семестр 7			
	Самостійна робота: 57		
Тижневе навантаження (год.) -аудиторне: -самостійна робота			
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська			

1. Пояснювальна записка

1.1. Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи корекційної педагогіки і психології» складена відповідно освітньо-професійної програми підготовки «бакалаврів» напряму 013 «Початкова освіта».

Робочу програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики «бакалавр», алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи корекційної педагогіки і психології», необхідне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: освітнє середовище та підходи до розвитку й реалізації особистості в умовах сучасного суспільства.

1.2 Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна пов'язана з курсами «Психологія», «Педагогіка», «Теорія виховання», «Педагогіка співпраці», «Етнопедагогіка», «Соціалізація особистості», «Вікова психологія».

1.3 Целі та завдання дисципліни (модуля)

Мета викладання навчальної дисципліни «Основи корекційної педагогіки і психології»: формувати систему теоретичних знань та практичних умінь і способів діяльності, готовності до виконання виховної функції вчителя, вихователя, класовода, класного керівника, куратора; розвивати професійну компетентність; формування уявлень про гетерогенний аспект освіти; розвиток умінь та навичок педагогічної взаємодії з гетерогенними групами учнів на основі використання сучасних освітніх концепцій, технологій, моделей навчання; підготовка студентів до педагогічної взаємодії з гетерогенними групами учнів у Новій українській школі з урахуванням особливих освітніх потреб учнів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи корекційної педагогіки і психології»:

- узагальнення на міждисциплінарному рівні сутності зв'язків і педагогічних категорій;
- критичне осмислення теоретичної спадщини вітчизняних і зарубіжних педагогів з проблем виховання;
- засвоєння студентами змісту, організаційних форм і методів виховання учнів початкової школи;
- формування педагогічного мислення студентів;
- усвідомлене розуміння студентами сутності зв'язку між теорією та практикою виховання;
- формування у студентів досвіду роботи з підручниками, навчальними посібниками, науково літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації;
- формувати стійку мотивація у студентів до педагогічної взаємодії з урахуванням особливих освітніх потреб учні;
- усвідомлювати важливість адаптації та соціалізації учнів з особливими освітніми потребами в сучасному освітньому просторі;
- володіння методами та педагогічними технологіями педагогічної взаємодії з учнями початкової школи ;
- сприяти розвитку гуманістичних й інклюзивних цінностей та особистісних якостей майбутнього педагога.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

- працювати з конспектами лекцій, вести записи в робочих зошитах за матеріалами наукових джерел, складати опорні конспекти, схеми, таблиці, анотації, узагальнюючи та конкретизуючи матеріал;
- аналізувати педагогічні явища та процеси, пояснювати їх сутність, аргументуючи власну точку зору з позиції науки;
- складати, розробляти, презентувати міні-проекти;
- аналізувати педагогічні ситуації з погляду наукових підходів щодо впливу середовища на розвиток і формування особистості вихованця,

ефективності взаємодії школи і сім'ї у вихованні школярів, роботи з «важкими» дітьми тощо.

II. Основні результати навчання з дисципліни згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Знати:

- ключові категорії теорії та методики виховання, їх сутність;
- особливості сучасного процесу виховання;
- закони, закономірності, принципи виховання;
- сучасні педагогічні концепції;
- зміст виховання в сучасній початковій школі;
- суттєві ознаки особистості як педагогічного феномену, основні фактори впливу на її формування та розвиток;
- специфіку виховного процесу як педагогічного явища;
- методи, прийоми, засоби, форми виховання, їх характеристика;
- сучасні концепції виховання.
- основні педагогічні технології організації педагогічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу в гетерогенних групах;
- нормативні документи, які регулюють діяльність нової української школи основні міжнародні та вітчизняні нормативно-правові документи в галузі інклюзивної освіти та їх основні ідеї;

Уміти:

- професійно-педагогічно мислити, в площині гетерогенності, а отже полівимірно мислити (мислити критично, рефлексивно системно, прогностично, творчо), сприймаючи гетерогенність в освіті не як проблему, а як ресурс;
- толерантно спілкуватися та співпрацювати з всіма суб'єктами освітнього процесу, поважаючи та сприймаючи їх відмінності як данність, яка існувала завжди;
- здійснювати діагностику рівня розвитку (психологічного, інтелектуального та фізичного) дітей з особливими освітніми потребами;
- дотримуватися етичних норм, релігійної та культурної толерантності під час педагогічної взаємодії з гетерогенними групами учнів;
- здійснювати взаємодії з суміжними спеціалістами в процесі діагностики рівня розвитку та спільної роботи з гетерогенними групами учнів;
- організовувати спільну діяльність та співпрацю в освітньому середовищі початкової ;
- мотивувати всіх учасників до спільної діяльності та співпраці, а також створювати «ситуацію успіху» задля підвищення мотивації в навчанні всіх учасників освітнього процесу;
- уміти виявляти стратегії та способи розв'язання конфліктів та конфліктних ситуацій в освітньому середовищі початкової школи;
- здійснювати профілактику конфліктності в інклюзивному середовищі;

- здійснювати психолого-педагогічну підтримку дітям з особливими освітніми потребами в процесі урегулювання конфліктів;
- визначати та планувати професійну діяльність згідно нормативно-правового поля визначеним законом про Нову українську школу;
- проводити експертну оцінку освітнього середовища;
- оцінювати можливості учнів згідно їх «природи» та їх можливостей, «відчувати клас»;
- проектувати психологічно безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу;
- володіти сучасними методами та педагогічними технологіями організації педагогічної взаємодії з групами учнів в інклюзивному середовищі;
- володіти корпоративною та інклюзивною культурою;
- володіти методиками «прогнозування» та «попередження» конфліктних ситуацій

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни становить 90 год,

III. Структура навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	СРС
	VII семестр					
	Модуль 1 «Особистісно-зорієнтований підхід до дитини у виховній діяльності сучасного вчителя «Нової Української школи».		3			
	Змістовий модуль 1. Ціннісний підхід у вихованні молодших школярів.		1			
	Змістовий модуль 2. Психолого - педагогічні умови організації освітнього процесу в початковій школі в умовах інклюзії .		2			
	Модуль 2. Педагогічна взаємодія в «Новій українській школі.»		10			
	Змістовий модуль 3. Педагогічної взаємодії як запорука успішного розвитку особистості в освітньому просторі «Нової української школи».		2			

	Змістовий модуль 4. Професійно-педагогічне мислення педагога в умовах «Нової української школи»		2			
	Змістовий модуль 5. Вплив міжособистісних стосунків та становлення особистості в освітньому просторі «Нової Української школи».		2			
	Змістовий модуль 6. Психофізичне здоров'я учнів сучасної початкової школи.		2			
	Змістовий модуль 7. Особистісно-зорієнтований підхід до пропедевтики та коригування негативної поведінки молодших школярів.		2			
Всього			13			

IV. Тематично-змістовий план модулів

Модуль 1 «Особистісно-зорієнтований підхід до дитини у виховній діяльності сучасного вчителя «Нової Української школи».

Змістовий модуль 1. Ціннісний підхід у вихованні молодших школярів

1.1.1. Модернізація освіти та виклики сьогодення.

1.1.2. Особливості та проблеми покоління Z в освітньому просторі сучасної України.

Змістовий модуль 2. Психолого - педагогічні умови організації освітнього процесу в початковій школі в умовах інклюзії .

1.2.1. Нормативно-правова основа інклюзивної освіти.

1.2.2. Цінності та принципи інклюзивної освіти.

1.2.3. Педагогічні аспекти соціальної нерівності в освітньому просторі.

Модуль 2. Педагогічна взаємодія в «Новій українській школі»

Змістовий модуль 3. Педагогічної взаємодії як запорука успішного розвитку особистості в освітньому просторі «Нової української школи»

2.1.1. Сутність поняття педагогічна взаємодія, її характеристика та різновиди.

2.1.2. Педагогічне спілкування та його роль у співпраці з учнями у «Новій українській школі».

Змістовий модуль 4. Професійно-педагогічне мислення педагога в умовах «Нової української школи».

2.2.1. Професійно-педагогічне мислення сучасного вчителя.

2.2.2 Учитель як вихователь.

Змістовий модуль 5. Вплив міжособистісних стосунків та становлення особистості в гетерогенному просторі.

- 2.3.1. Роль середовища у виховання молодших школярів.
- 2.3.2. Конфлікт. Конфліктна ситуація. Психолого-педагогічні проблеми взаємовідносин.
- 2.3.3. Булінг в школі. Тролінг та флеймінг.

Змістовий модуль 6. Психофізичне здоров'я учнів сучасної початкової школи.

- 2.4.1. Фізичний стан дітей.
- 2.4.2. Нейропсихологічний стан дітей.
- 2.4.3. Особливості сприймання навчальної інформації молодшими школярами.
- 2.4.4. Можливості школи і родини у підтриманні психічного здоров'я школяра.

Змістовий модуль 7. «Особистісно-зорієнтований підхід до пропедевтики та коригування негативної поведінки молодших школярів»

- 2.5.1. Індивідуалізація як умова особистісно-зорієнтованого підходу до виховного процесу.
- 2.5.2. Запобігання можливим порушенням дисципліни з урахуванням індивідуальних особливостей дітей.
- 2.5.3. Заохочення і покарання як засоби педагогічного коригування. Вимоги до заохочення і можливих покарань.
- 2.5.4. Причини порушення дітьми правил поведінки, негативних впливів.

№	Назва теми
1.	Ціннісний підхід у вихованні молодших школярів Людська цінність особистості в умовах багатоманіття. Філософія людиноцентризму як концепція ціннісного (дитицентрованого) підходу у вихованні. Цінності сучасної освіти (гуманізація суспільного життя і гуманізація освіти, цінності культури, цінності виховання, цінності української національної ідеї, працелюбність і відповідальність школярів, цінності шкільної освіти, цінність екологічного світогляду, здатність навчатися впродовж життя, культура учнів як особистісна і суспільно значуща цінність, здоров'я як цінність. Покликання початкової школи.

2.	<p>Психолого - педагогічні умови організації освітнього процесу в початковій школі в умовах інклюзії. Виховний процес у початковій школі як ціннісний процес формування особистості в умовах суб'єкт-суб'єктної і суб'єкт-об'єктної педагогічної взаємодії в великих групах (клас, сім'я, позакласні, позашкільні об'єднання) (О. Я. Савченко). Особливості виховання та їх характеристики (цілі і зміст виховання визначаються потребами особистості; сприйняття особистістю виховних впливів залежить від її ставлення до особистість позитивно реагує на виховні впливи, якщо враховуються її потреби і можливості; виховання об'єктивно можливе і завжди здійснюється через ті цінності, які вже сформовані у структурі особистості вихованця, ефективність виховання залежить від активності його учасників та узгодженості всіх виховних впливів на особистість вихованця).</p> <p>Основні принципи організації виховного процесу в початковій школі: принцип педагогічного керівництва з розвитком ініціативи і самодіяльності вихованця; принцип позитивне ставлення до особистості, опора на позитивне у дитині, поєднання інтересів особистості дитини з розумною вимогливістю до неї, прихованість вимог, систематичність і наступність виховання, єдність і послідовність вимог до вихованця, врахування вікових та індивідуальних особливостей вихованця.</p>
3.	<p>Педагогічної взаємодії як запорука успішного розвитку особистості в освітньому просторі «Нової української школи». Особистісні якості педагога нової формації: емпатія, толерантність, педагогічний такт, педагогічний оптимізм, полівимірне мислення, рефлексія, високий рівень самоконтролю, стресостійкість, емоційна мобільність та інше. Поняття конфлікт. Конфліктна ситуація. Педагог та конфлікт. Учні та конфлікт. Бар'єри спілкування. Психологічний булінг та тролінг. Вирішення педагогічних задач та конфліктних ситуацій. Гетерогенність як психологічна та педагогічна проблема. Суспільство покоління «Z» та «Google».</p>
4.	<p>Психофізичне здоров'я учнів сучасної початкової школи Учителем-вихователем. Фізичний стан дітей. Нейропсихологічний стан дітей. Перевантаження учнів. Етика педагогічної взаємодії як основа збереження психофізичного здоров'я молодшого школяра. Можливості школи і родини в підтриманні психічного здоров'я школяра.</p>
5.	<p>Вплив міжособистісних стосунків та становлення особистості в освітньому просторі «Нової Української школи». Знання вчителем вікових особливостей молодших школярів та методів діагностики з метою вивчення</p>

		дитячої особистості. Гуманізація педагогічної взаємодії. Особи орієнтований стиль спілкування вчителя з учнями. Шляхи збагачення емоційного благополуччя дитини у школі. Середовище як сукупність природних і соціальних умов та впливів оточують дитину. Роль середовища у виховання молодших школярів
	6.	Особистісно-зорієнтований підхід до проведення та коригування негативної поведінки молодших школярів. Індивідуалізація як умова особистісно-зорієнтованого підходу до виховного процесу. Шляхи та умови запобігання можливим порушенням дисципліни з урахуванням індивідуальних особливостей дітей молодшого шкільного віку. Заохочення і покарання як засоби педагогічного коригування. Вимоги до заохочень і можливих покарань. Причини порушення дітьми правил поведінки негативних впливів. Наукова концепція Р.Дрейкурса.
		Всього

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Теми	Вид роботи	год
1.	<u>Змістовий модуль 1.</u> <i>Ціннісний підхід у вихованні молодших школярів.</i>	Опитування (усно та письмово) 1. Чому людину слід вважати найвищою цінністю та метою суспільного розвитку? 2. Філософія людиноцентризму. 3. Особистісно-зорієнтоване виховання молодших школярів. 4. Сучасні проблеми виховання молодших школярів 5. Особливості та проблеми покоління Z в освітньому просторі сучасної України. 6. Як ви гадаєте, що сьогодні насамперед повинна дати дітям Нова українська школа? Оберіть все, що вважаєте за потрібне: • Загальні знання з предметів. • Загальнокультурний кругозір. • Допомога у виявленні та розвитку здібностей. • Розвиток комунікативних навичок.	

		<ul style="list-style-type: none"> • Здібність користуватися знаннями для вирішення життєвих завдань. • Уміння вчитися самостійно. • Допомога у визначенні інтересів, у виборі професії. • Бути вихованим та толерантним (правила поведінки). • Підготовка до реального життя за загально прийнятими нормами моралі і моральності. Уміння співпрацювати в команді. • Критично мислити. • Збереження та зміцнення здоров'я. • Розуміння відмінностей між усіма учасниками освітнього процесу. • Інше (що саме?). <p>Завдання 1. Запропонуйте діагностичний матеріал для дослідження різноманіття освітнього середовища</p> <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
2.	<p><u>Змістовий модуль 2.</u> <i>Психолого - педагогічні умови організації освітнього процесу в початковій школі в умовах інклюзії.</i></p>	<p>Дайте відповідь на питання (усно чи письмово)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як би ви визначили поняття «інклюзія»? 2. Охарактеризуйте ставлення до інклюзії сьогодні. 3. Як би ви зобразили на папері поняття: «ексклюзія», «сегрегація», «інтеграція» та «інклюзія»? 4. Як ви можете пояснити, що таке інклюзивна освіта? 5. У чому ви вбачаєте переваги та недоліки інклюзивної освіти? 6. Що таке інклюзивне навчання та виховання? 7. На вашу думку, яка модель освіти є успішною у роботі з гетерогенними групами учнів? Обґрунтуйте свою відповідь. 8. Що таке інклюзивні цінності? 9. Які відчуття у вас викликають учні з вадами психо-фізичного розвитку? 10. Що таке інвалідність? 11. Люди з інвалідністю: як ми реагуємо на них? 12. Чи виникає у вас відчуття незручності під час спілкування з дитиною або людиною, яка суттєво відрізняється від вас умовами свого життя чи особистими якостями? 13. Що таке дискримінація? Чи зустрічали ви прояви дискримінації в своєму оточенні? <p>Есе: «Кожна особистість – неповторною!» або «Інвалідність – не вирок».</p> <p>Захист ідей про можливі шляхи зміни ставлення різних категорій населення (педагоги, батьки дітей-інвалідів, жителі міста) до дітей-інвалідів в сус-</p>	

		<p>пільстві.</p> <p>Захист есе «Особлива дитина в освітньому просторі: погляд педагога» / «Особливості роботи педагога з дітьми з гетерогенних груп».</p> <p>Теми для доповідей та рефератів</p> <ul style="list-style-type: none"> •Історичне підґрунтя інклюзивної освіти. •Термінологія та її значення у сучасній педагогіці. <p>Медична модель порушень розвитку. «Інклюзивна культура»</p> <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
5	<p><i>Змістовий модуль 1. Педагогічної взаємодії як запорука успішного розвитку особистості в освітньому просторі «Нової української школи».</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняйте за змістом поняття «співпраця» та «партнерство». 2. Назвіть прийоми, які допоможуть учителю педагогічно взаємодіяти з класом. 3. У чому полягає роль педагога у співпраці з групами учнів? 4. У чому полягає сутність педагогічної взаємодії? 5. Чи погоджуєтесь ви з думкою Генрі Форда «Якщо всі рухаються вперед разом, успіх не змусить на себе чекати»? 6. Співпраця з учнів. Як ви розумієте терміном «голос учнів»? 7. Що в себе включає співпраця з учнями в організації освітнього процесу? 8. Співпраця з учнями у проведенні досліджень. Зазначте актуальність такої співпраці. 9. Які форми співпраці з учнями ви знаєте? Кооперативне навчання, групова дискусія, мозковий штурм. 10. Чим відрізняється характер співпраці з різними групами учасників освітнього процесу (наприклад, співпраця з учителем та співпраця між учнями)? 12. У чому полягає специфіка педагогічного спілкування та його роль у професійному становленні вчителя? 13. Як ви розумієте поняття партнерство? Що таке партнерські стосунки вчителя та учнів? <p>Підготуйте інформаційне повідомлення на тему «Цінності та культура»</p> <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
6	<p><i>Змістовий модуль 2. Професійно-педагогічне мислення педагога в умовах «Нової української школи»</i></p>	<p>Дайте відповідь на питання (усно чи письмово)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть етапи критичного мислення, технології та методи розвитку критичного мислення. Наведіть приклад . 2. Що таке рефлексія? Рефлексивне мислення, його особливості, характеристики та принципи. 3. Назвіть технології та методи розвитку рефлексивного мислення. Наведіть приклад. 4. Назвіть технології та методи розвитку системного мислення. Наведіть приклад. 5. Що таке прогностичність? Прогностичне 	

		<p>мислення, його особливості. Назвіть технології та методи розвитку прогностичного мислення. Наведіть приклад.</p> <p>6.Що таке творче мислення, його особливості, характеристики та принципи..</p> <p>Проаналізуйте педагогічну ситуацію за допомогою методу дизайну мислення.</p> <p>Проект «Мислення педагога Нової української школи»</p> <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
10	<p>Змістовий модуль 3. Вплив міжособистісних стосунків та становлення особистості в освітньому просторі «Нової Української школи».</p>	<p>Дати відповідь на питання (письмово)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На вашу думку, що таке конфлікт та конфліктна ситуація? 2. Чи є позитивні сторони в конфліктних ситуаціях? Якщо є, то які? 3. Про що свідчить загострення стосунків між учасниками навчально-виховного процесу? 4. Як ви гадаєте, чи може підвищується конфліктність в гетерогенних групах? Якщо так, обґрунтуйте чому. 5. Булінг в школі: що це таке та як з ним боротися. 6. Що таке тролінг і флеймінг? 7. Проаналізуйте свої відносини з іншими людьми та дайте відповідь: <ul style="list-style-type: none"> - Чи є у вас напруженість у спілкуванні з оточуючими? - Яке ставлення у вас викликають люди, які мають інші погляди на життя та вподобання? Чи осуджуєте ви їх? Обґрунтуйте відповідь. - Чи дратують вас діти, які не слухаються? - Опишіть свою реакцію на напруження з оточуючими або намалюйте. 8. Що таке «емоційна мобільність педагога»? Як ви це розумієте? 12. Що таке компроміс? 13.Охарактеризуйте стиль спілкування педагога в конфліктних ситуаціях з групами учнів. 14. Як ви розумієте поняття «стресостійкість педагога» та «емоційна мобільність»? <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
11	<p>Змістовий модуль 4. Психофізичне здоров'я учнів сучасної початкової школи.</p>	<p>Дати відповідь на питання (письмово)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емоційне благополуччя дитини. 2.Особливості психофізіологічного розвитку дітей шестирічного віку. 3.Можливості школи і родини у підтриманні психічного здоров'я школяра. 4.Індивідуалізація як умова особистісно-зорієнтованого підходу до виховного процесу. 5.Особливості сприймання навчальної інформації молодшими школярами. 	

		Скласти словник термінів до модуля	
12	Змістовий модуль 5. Особистісно- зорієнтований підхід до пропедевтики та коригування негативної поведінки молодших школярів.	<p>Дати відповідь на питання (письмово)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини порушення дітьми правил поведінки. 2. Заохочення і покарання як засоби педагогічного коригування. 3. Чому на вашу думку виникають конфлікти між людьми? 4. Підготуйте інформаційне повідомлення на тему «Цінності та культура» 5. Які педагогічні цінності необхідно мати педагогові НУШ? 6. Яка роль педагога у вирішенні шкільних конфліктів у гетерогенному освітньому середовищі? 7. Мій внесок у саморозвиток та самовдосконалення своєї професійної майстерності. Педагог – це «диригент» в аудиторії з учнями. 8. Зробіть проект «Імідж педагога Нової української школи». 9. Яка модель педагога Нової української школи? (зобразьте схематично) <p>Скласти словник термінів до модуля</p>	
			57

**Індивідуальне науково-дослідне завдання
(Проекти)**

Модуль 1. «Особистісно-зорієнтований підхід до дитини у виховній діяльності сучасного вчителя «Нової Української школи».

1. «Мое покликання – бути педагогом»
2. «Людина – це єднання трьох початків»
3. «Покоління Z»
4. «Ми всі унікальні, неповторні та самобутні»
5. «Краса є в кожному»
6. «Інвалідність – не вирок»
7. «Всі ми родом з дитинства»
8. «Існує одна релігія-бути людиною»
9. «Кожна нація – неповторно багатогранною»
10. «Поведінка – це прапор чи сигнал»
11. «Всі від народження є обдарованими»

- 12.«Багатогранність обдарованості»
- 13.«Людина – це суперечлива гармонія»
- 14.«Світ навколо мене»
- 15.«Людське життя –найвища цінність»
- 16.«Можливості є в кожного»
17. «Не порівнюйте себе ні з ким – ви є ви»
- 18.«Інклюзія- нова форма філософії»
- 19.«Педагогічні аспекти соціальної нерівності та інвалідності в дитячому середовищі».
- 20.«Інклюзивна освіта як нова філософія освіти».
- 21.«Соціальна нерівність як фактор конфліктності в освітньому просторі».
- 22.«Стоп дискримінації»

Модуль 2. Педагогічна взаємодія в «Новій українській школі»

1. «Чи вміємо ми спілкуватися та розуміти один одного?»
2. «Слухати-чути-розуміти-не осуджувати-приймати кожного»
3. «Емпатія та рефлексія в професії педагога НУШ»
4. «Співпраця – це основа гармонійних стосунків»
5. «Правила співпраці»
6. «Співпраця до душі»
7. «Ми партнери»
8. «Голос учнів»
9. «Мислення педагога НУШ»
10. «Чи позитивне Ваше мислення»
11. «Чи вбачаєте ви, що правильне мислення запобігає професійному вигоранню педагога»
12. «Конфліктність та агресія»
13. «Конфлікт та розвиток»
14. «Дискусія та суперечка»
15. «Бути толерантним педагогом»
16. «Квітка толерантності в гетерогенному освітньому просторі»

17. «Вирішення спорів та профілактика конфліктності в гетерогенних групах».
18. «Теоретичні аспекти безбар'єрного та відкритого навчання»/
19. «Чи замінять вчителя інформаційні технології»
20. «Корпоративна культура школи»
21. «Культурне багатоманіття та культурна свобода».
22. «Інклюзивна культура»
23. «Бути феселітатором»
24. «Освітній менеджер»
25. «Школа майбутнього»
26. «Навички 21 століття»
27. «Я педагог нового покоління»
28. «Якості педагога НУШ»

Результатом усвідомленого засвоєння студентом навчальної дисципліни – успішний захист проекту(ІНДЗ)

Форми організації навчального процесу:

Лекції (інтерактивні, лекції-дискусії, проблемні лекції)

Практичні заняття.

Семінарські заняття

Самостійна робота

Індивідуальні науково-дослідні завдання (проекти)

Методи: словесні, наочні, практичні, інтерактивні

(пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, лекція, брейнстормінг, робота у групах, групові дискусії, аналіз кейсів – Case study method, сесія «питання-відповідь», рольові ігри, карусель, педагогічне Ессе, проблемні питання, проблемні завдання, порівняння, аналіз, оцінка, групова дискусія, круглий стіл, дебати, захист рефератів та проектів, «Ромашка Блума», «6 Капельюхів Боно» та інші.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Контроль успішності студентів здійснюється **письмово** за допомогою тестів, контрольних та модульних робіт, вправ, анкет, вправ на відповідність, розв'язання проблемних ситуацій та задач.

Усний контроль здійснюється за допомогою опитування, бесіди, співбесіди, круглого столу, конференції, ділових ігор, дебатів, диспутів, захисту проектів та москового штурму .

5.2. Форми і методи підсумкового контролю:

Залік в кінці VII семестру

Написання екзаменаційної роботи (тест) та аналіз педагогічної ситуації чи задачі за допомогою методу дизайну мислення.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Анкети\бесіди\дискусії\дебати\есе	2	10	20
2	Тести	5	2	10
3	Розв'язання педагогічних задач	5	10	50
4	Проекти\реферати	5	2	10
5	Модульна контрольна робота	5	2	10
Підсумковий рейтинговий бал				100
Нормований рейтинговий бал				100

Порядок переведення рейтингових показників в європейські оцінки ECTS:

Національна шкала	“5” відмінно	“4” добре		“3” задовільно		“2” незадовільно	“2” незадовільно
Шкала Університету	90-100	80-89	70-79	65-69	60-64	35-59	0-34
Шкала ECTS	A	B	C	D	E	FX	X
						з можливістю повторного складання	з обов'язковим повторним курсом

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

	<i>Критерії оцінювання</i>
--	----------------------------

К-ть балів	Характер пізнавальної діяльності	Структура відповіді	Характер відповіді
20	Репродуктивне відтворення навчального матеріалу у вигляді доповнення до відповіді	Зачитує виклад матеріалу за лекцією	Відповідь ситуативно усвідомлена
40	Репродукція основних понять, критерій, принципів та закономірностей	Зачитує визначення за лекцією (або з словника)	Відповідь усвідомлена
60	Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує виклад матеріалу за лекцією та підручником	Усвідомлення з наведенням власних прикладів
80	Наведення власних прикладів щодо застосування розкритих проблем	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій, використання додаткових джерел.	Повне ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення викладеного у вигляді чіткого переліку позицій
100	Представлення власної моделі, схеми, алгоритму розв'язання, віртуального проекту тощо.	Власний мотивований, обґрунтований та відмінний від традиційного варіант відповіді.	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми із застосуванням нетрадиційних форм викладу

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення спецкурсу

1. Cohn, M. M. Teachers: The missing voice in education / M. M. Cohn, R. B. Kottkamp. – Albany : State University of New-York Press, 1993. –358 p.
2. Coutinho, M. J. Inclusion: The integration of students with disabilities / M. J. Coutinho, A. C. Repp. – Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company, 1999. – P. 59–90.
3. Freiberg, H. J. Universal teaching strategies / H. J. Freiberg, A. Driscoll. –(2nd ed). – Boston, MA: Allyn & Bacon, 1996. – 528 p.
4. iDentity: Hoe ons digitaal gedrag ons leven bepaalt, Larry D. Rosen.
5. Polloway, E. A. Strategies for teaching learners with special needs / E. A. Polloway, J. R. Patton. – Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1997. – 626 p.

6. Sliwka, A. From homogeneity to diversity in German education / Educating teachers for diversity: meeting the challenge / A. Sliwka. – Paris, 2010. – P. 205-217.
7. Wilks, S. Critical and creative thinking: Strategies for classroom inquiry. Portsmouth / S. Wilks. – NH: Heinemann, 1995. – 16 p.
8. Winzer, M. Special education in early childhood: An inclusive approach. Scarborough / M. Winzer. – Ontario: Prentice-Hall Allyn and Bacon Canada, 1997. – 528 p.
13. Бут, Т. Показатели инклюзии: практическое пособие / Т. Бут, М. Эйнскоу / под ред. М. Вогана; пер. с англ.: И. Аникеев; науч. ред.: Н. Борисова; общая ред.: М. Перфильева. – М.: РООИ «Перспектива», 2007. – 124 с.
19. Доннелли, В. Инклюзивное образование в европейских странах В. Доннелли. URL: <http://www.myshared.ru/slide/305202/>.
26. Лефрансуа, Ги. Прикладная педагогическая психология / Ги Лефрансуа. – Санкт-Петербург: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2005. – 416 с.
27. Менеджмент многообразия в гетерогенных организациях: учебное пособие / М.Н. Певзнер, П.А. Петряков, В. В. Стадник, У. Альгермиссен. – Хмельницкий: ФОП А.С. Гонта, 2016. – 354 с. ISBN 978-966-97330-0-9
28. Навчально-методичний посібник / за заг ред. Колупаєвої А. А. – К: «А. С. К.», 2012. – 308 с. ISBN 978-966-2251-13-5
29. Нова школа. Простір освітніх можливостей. Проект для обговорення. Група упорядників: Гриневич Л., Ількін О., Колашнікова С. та ін.; за ред. Грищенко М. – Київ, 2016. – 34 с.
31. Педагогика многообразия: учебное пособие / авт. кол.: О. Грауманн, В. Гребенникова, М. Емельянова, Г. Нестеренко и др.; под общ. ред. Г. Нестеренко; науч. ред. С. Цымбал. – Херсон: ОЛДИ- ПЛЮС, 2016. – 420 с. – 25 ст.
35. Проектування розвитку здібностей та обдарованості учнів як елемент життєвого програмування особистості // Стратегія інноваційного розвитку обдарованості в системі проектування виховного процесу : матеріали

всеукраїнської науково-практичної конференції. – 17-18 лютого 2010 р. – К.: 2010. – С. 10-17.

39. Унт, И. Индивидуализация и дифференциация обучения / И. Э. Унт. – М.: Педагогика, 1990. – 192 с. [с. 31].

44. «Аномальні діти». URL: <http://refua.in.ua/anomaleni-diti.html>

45. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Світогляд>]

46. URL: <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/download/2584/2731>

47. URL: https://studopedia.com.ua/1_381990_kategorialnist-ditey-z-osoblivimi-potrebami.html

48. URL: protocol.ua/ua/pro_osvitu_stattya_23_1/

50. Антипов А. Времена года и времена жизни // Russian Valley. URL:<http://rugenerations.su/2009/04/30/времена-года-и-времена-жизни> (дата обращения 22.01.2018).

51. Арцимович И.В. Современное поколение: вызовы обществу или времени // Интерактивная наука. 2017. № 12. С. 119–121.

52. Відео. Диагностика эмоциональной сферы человека. Механизмы эмоционального регулирования. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6NSS3C WbvsU>

56. Гетерогенність. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki\](https://uk.wikipedia.org/wiki/)

57. Дильтей В. Типы мировоззрения и обнаружение их в метафизических сферах // Культурология. XX век: Антология. М.: Юрист, 1995.

58. ДІТИ ПОКОЛІННЯ Z: ЇХНІ ОСОБЛИВОСТІ, УНІКАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ. URL: <http://www.4mamas-club.com/porady/diti-pokolinnya-z-%D1%97xni-osoblivosti-unikalni-mozhливosti-ta-problemi/>

59. Діти покоління Z: які вони? URL:<http://zno.ua/news/diti-pokolinnya-z-yaki-voni.html>

60. Доннелли, В. Инклюзивное образование в европейских странах В. Доннелли. – URL: <http://www.myshared.ru/slide/305202/>.

61. Зайцева Н.А. Теория поколений: мы разные или одинаковые? // Российские регионы: взгляд в будущее. 2015. № 2 (3). С. 220–236.

62. Закон України "Про освіту". URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2231>
63. Инклюзивное образование – путь в будущее. Общий обзор 48-й сессии МКО, Женева, Швейцария. URL: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/PolicyDialogue/48th_ICE/General_Presentation-48CIE-4_Russian_pdf
64. Инклюзивное образование – путь в будущее. Общий обзор 48-й сессии МКО, Женева, Швейцария URL: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Policy_Dialogue/48th_ICE/General_Presentation-48CIE-4_Russian_pdf.
65. Категоріальність дітей з особливими потребами. URL: https://studopedia.com.ua/1_381990_kategorialnist-ditey-z-osoblivimi-potrebami.
66. Категоріальність дітей з особливими потребами. URL: https://studopedia.com.ua/1_381990_kategorialnist-ditey-z-osoblivimi-potrebami.html
67. Кондакова Н.А. Младшее поколение как социально-демографическая категория: теоретический аспект // Вопросы территориального развития. 2015. Вып. 7 (27). URL: <http://vtr.vscc.ac.ru/article/1519/full> (дата обращения 19.01.2018).
69. Лікування і корекція СДУГ. URL: <http://anyasepik.blogspot.com/2018/12/>
70. Лумпиева Т.П., Волков А.Ф. Поколение Z: психологические особенности современных студентов. URL: <http://ea.donntu.org:8080/handle/123456789/21748> (дата обращения 22.01.2018).
74. Множинний інтелект: від теорії до практики. URL: <http://ru.osvita.ua/school/method/1740/>
75. Нова школа. Простір освітніх можливостей. Проект для обговорення. Група упорядників: Гриневич Л., Ількін О., Колашнікова С. та ін.; за ред. М. Грищенко. Київ, 2016. 34 с.
76. Ожиганова Е.М. Теория поколений Н. Хоува и В. Штрауса. Возможности <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ментальність>
77. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії. URL http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229

78. ПОКОЛІННЯ Z: як ми стаємо свідками появи нової генерації інноваторів. URL: <http://http://earlybirds.platfor.ma/z-generation>
79. Поняття інвалідності та її правові наслідки. URL: <https://infopedia.su/15x11c5b.html>
81. Презентація на тему: Підготовка педагогів та освітніх менеджерів для роботи з гетерогенними групами. URL: <http://slide-share.ru/pidgotovka-pedagogiv-ta-osvitnikh-menedzheriv-dlya-roboti-z-geterogennimi-grupami-79224>
82. Реформа «Нова українська школа» URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
83. Саламанкская декларация и рамки действий по образованию лиц с особыми потребностями, принятые Всемирной конференцией по образованию лиц с особыми потребностями: доступ и качество, Саламанка, Испания, 7–10 июня 1994 г. URL: www.un.org/russian/document/declarat/salamanka.pdf
87. Современная школа. URL: <http://ru.osvita.ua/school/method/1740/>
90. Т. Чернігівська. Покоління Google. URL: <http://Відео:https://www.Youtube.com/watch?v=W9jhwxxvQLQw>
91. Теория Поколений. Поколение Z, как с ними взаимодействовать? [Электронный ресурс].– URL: <http://Відео:https://www.youtube.com/watch?v=7VITfwloufo>.
93. Теорія поколінь: чому ми різні і як почути один одного / Тетяна Костенко <https://ea.org.ua/2017/07/03/theory>
96. ХНУ – учасник європейської міжнародної програми «Tempus- IV». URL: <https://pedpresa.ua/85175-hnu-uchasnyk-jevropejskoji-mizhnarodnoji-prohramy-tempus-iv.html>
97. Шамис Е., Антипов А. Теория поколений. URL: <https://www.psycho.ru/library/2581> (дата обращения 19.01.2018).
102. Засенко В. В. Рівний доступ до якісної освіти дітей з особливими потребами / Кроки до демократичної освіти. – 2002. – №1. – С. 34.

103. Инклюзивное образование. Политика, содержание и сравнительные перспективы / Под ред. Ф. Армстронга, Д. Армстронга, Л. Бартона. – Лондон, 2000.
104. Колупаєва А. А. Від сегрегації до інклюзії // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. зб. Випуск 6. – К.: Науковий світ, 2005. – С. 52-56.
105. Колупаєва А. А. До проблеми понятійно-термінологічних визначень у сучасній спеціальній педагогіці // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. зб. Випуск 8. – К., 2006. – С. 105-109.
106. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. Монографія. – К.: САММІТ-книга, 2008.
107. Лефрансуа, Ги. Психология для учителя. – С.-П.; М.: Прайм, 2003.
- лиц с особыми потребностями: доступ и качество. Саламанка. Испания, 7-10 июня 1994 г. – К., 2000.
114. Щербина А.М. Мешает ли слепота учиться в обычной школе // В ногу со зрячими. – 1931. – №2-3.
117. Основні принципи інклюзивного навчання. URL: http://anyasepik.blogspot.com/2018/10/blog-post_84.html
118. URL:<http://shag.com.ua/metodist-inklyuzivna-osvita-naukovi-za...lemi-ta-perspek. Html>
119. Кривцова С.В. Тренинг : учитель и проблемы дисциплины / С.В.Кривцова. – М. : Генезис, 1997.
- Основні принципи інклюзивної освіти. URL: <https://lektsii.org/11-67256.html>
120. URL: <https://text.ru/rd/aHR0cHM6Ly91ay53>
121. URL: <https://text.ru/rd/aHR0cHM6Ly9hZHZ>
122. URL: uk.wikipedia.org/wiki/Соціальна_нерівність
123. Всеукраїнська інтернет-конференція «Інклюзивна освіта: рівні умови для всіх» URL: <https://www.youtube.com/watch?>

124. Основи інклюзивного навчання. URL: <https://www.slideshare.net/Gala2308/ss-68118978>
125. Слинькова В. И. Образовательные стратегии поддержки детской одаренности / В. И. Слинькова. URL: <http://www.den-zadnem.ru/page.php?article=953>
126. Старовойт Н. В. Инклюзивная культура образовательной организации: подходы к пониманию и формированию // Научно-методический электронный журнал «Концепт». 2016. – Т. 8. – С. 31–35. URL: <http://e-koncept.ru/2016/56117.htm>.
127. Основні принципи інклюзивної освіти. URL: http://anyasepik.blogspot.com/2018/10/blog-post_84.html
129. Пугачев, А. С. Инклюзивное образование / А. С. Пугачев // Молодой ученый. – 2012. – № 10. – С. 374-377.
130. Дименштейн, Р. Интеграция или инклюзия? Спор о словах и нерешенных проблемах образования «особых» детей / Р. Дименштейн, И. Ларикова // Защити меня! – 2008. – № 1. – С. 55-59.
131. Endruweit, G. Woerterbuch der Soziologie / G. Endruweit, G. Trommsdorf.– Stuttgart: Ferdinand Enke, 1989. – S. 307-309.
132. Соціальна_нерівність. URL: uk.wikipedia.org/wiki/

Основні

- a. Evans, V., Dooley, J. Enterprise Plus. Student's Book. Pre-Intermediate: Express Publishing, 2002. – 168 p.
- b..Alexander, L.G. Longman English Grammar Practice for Intermediate Students: Self-Study Edition with Key. – London: Longman, 2004.
- 2.Тучина Н. В. A way to success: English for university students. – Тучина Н.В., Жарковська І.В., Зайцева Н.О. – Харків: Фоліо, 2006. – С.74.
- 3.Dooley, Jenny. Grammar way. GB: Express Publishing. 1999.
- 4.Lebeau, Ian; Gareth, Rees. Language Leader. Intermediate, Course book. Pearson: Longman. 2008.

5.Oxenden C., Latham-Koenig C. Student Book. Oxford University Press, 1997. - 160p.

Допоміжні

1.Barnhart, Clarence. The World Book Encyclopedia, part 1 (A-K). USA, 1996. - 219 p.

2.Васон, Phillip. The World Past and Present. USA, 1991. - 436p.

3.Вяткіна, Н.Б. (Упорядник). Використання західного досвіду у шкільній освіті України. – К.: Абрис, 2002.-184 с.

4.Dooley, Jenny; Evans, Virginia. Grammar way. GB: Express Publishing, 1999. - 224 p.

5.Qbec, Bob. Upstream. Intermediate, Student's Book. GB, 2003. - 155p.

6.Westlake, Helen and Donald. Relations and Family Living. The USA: Minnesota, EMS Publishing, 1992. - 680 p.

Інформаційні ресурси:

1. Listen and Write: <http://www.listen-and-write.com/>
2. Podomatic: <http://www.podomatic.com/home>
3. Vaestro: <http://vaestro.com/>
4. Google Talk: <http://www.google.com/talk/intl/en-GB/>
5. Howjsay: <http://www.howjsay.com/>
6. Voicethread: <http://voicethread.com/>
7. Tokbox: <http://www.tokbox.com>
8. Breaking News English <http://www.breakingnewsenglish.com/>
9. Poem of the Week <http://potw.podbean.com/>
10. ESL Pod <http://www.eslpod.com/website/>
11. How to create your own podcast <http://www.youtube.com/watch?v=nmyMAUCHzrY>

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹

¹ Доповнення та зміни до робочої" програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року.

